Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/3921

1.9.2026

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 10 juli 2026

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Griekenland

(C/2026/3921)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad ([1]), en met name artikel 3, lid 3,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden ([2]), en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.

(2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie een advies over het ontwerpbegrotingsplan 2026 van Griekenland goedgekeurd. Tevens heeft de Commissie op die datum op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Griekenland noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone ([3]) aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.

([1]) Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

(4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([4]). De afgelopen jaren zijn de herstel- en veerkrachtplannen (RRP's) en de fondsen van het cohesiebeleid essentieel gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van recente cycli zijn aangehaald, doeltreffend moesten worden aangepakt, en in door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen die in het kader van de faciliteit zijn ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, onder meer om de coherentie en continuïteit tussen de herstel- en veerkrachtplannen en de toekomstige NRP-plannen te waarborgen, en erop voort te bouwen.

(5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie haar landverslag 2026 voor Griekenland gepubliceerd. Daarin heeft zij de vooruitgang beoordeeld die Griekenland heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen 2025 en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Griekenland van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Griekenland in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Griekenland heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

(6) De Commissie heeft uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Griekenland. De belangrijkste bevindingen van de beoordeling door de diensten van de Commissie van macro-economische kwetsbaarheden voor Griekenland voor de toepassing van die verordening zijn bekendgemaakt op 20 mei 2026 ([5]). De Commissie heeft op 3 juni 2026 geconcludeerd dat Griekenland niet meer wordt geconfronteerd met macro-economische onevenwichtigheden. Zo zijn met name de kwetsbaarheden in verband met de buitenlandse en de overheidsschuld de afgelopen jaren afgenomen, ondersteund door een gestage groei van het bbp, waarbij begrotingsoverschotten verder hebben bijgedragen tot een daling van de overheidsschuld; zijn de balansen van de banken verbeterd; blijft het tekort op de lopende rekening aanzienlijk, maar beperkt de gunstige financiering ervan de risico's voor de externe houdbaarheid. Griekenland heeft relevante hervormingen doorgevoerd om zijn reeds lang bestaande kwetsbaarheden te verminderen. De schuldquote is weliswaar nog steeds hoog, maar is verder gedaald als gevolg van een prudent begrotingsbeleid en een voorzichtige bbp-groei, wat ook heeft bijgedragen tot een verbetering van de negatieve internationale netto-investeringspositie. De schuldquote en de buitenlandse-schuldquote zullen naar verwachting verder dalen. Het tekort op de lopende rekening is onverminderd hoog en dat zal dit jaar naar verwachting niet verbeteren, maar EU-financiering en particuliere financiering die geen schulden creëert zullen dit tekort grotendeels dekken. De arbeidsmarkt is verbeterd, en het werkloosheidspercentage is verder gedaald en heeft het laagste niveau sinds 2009 bereikt. De afgelopen jaren hebben banken hun balansen opgeschoond. De afwikkeling van niet-renderende leningen die worden aangehouden door servicers buiten de banksector verloopt echter nog steeds traag. In het algemeen is aanzienlijke vooruitgang geboekt op beleidsgebied en zijn de belangrijkste kwetsbaarheden aangepakt, waarbij de regering een breed scala aan maatregelen heeft getroffen om het ondernemingsklimaat, de arbeidsmarkt en de belastingdienst te verbeteren. Vooruitblikkend zou het vasthouden aan een gezond begrotingsbeleid helpen om de overheidsschuld verder terug te dringen, en hoewel er nog steeds structurele uitdagingen in verband met de arbeidsproductiviteit bestaan, zal het Europees Semester het kader bieden voor het monitoren van de vooruitgang bij structurele hervormingen.

(7) Op 21 januari 2025 heeft de Raad op basis van de beoordeling door en op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Griekenland ([6]) goedgekeurd. Het plan bestrijkt de periode 2025-2028 en voorziet in een over vier jaar gespreide begrotingsaanpassing. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 3,7 % in 2025, 3,6 % in 2026, 3,1 % in 2027 en 3,0 % in 2028. Deze percentages stemmen overeen met de cumulatieve maximale groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 6,5 % in 2025, 10,3 % in 2026, 13,7 % in 2027 en 17,1 % in 2028.

([4]) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) SWD(2026) 137 final.

([6]) Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Griekenland (PB C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

(8) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen ([7]), en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Naar aanleiding van het verzoek van Griekenland heeft de Raad op 8 juli 2025 op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling aangenomen op grond waarvan Griekenland mag afwijken van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven ([8]). Tijdens de periode waarin de nationale ontsnappingsclausule geactiveerd is (2025-2028), kan Griekenland de prioriteiten voor overheidsuitgaven herzien of de overheidsinkomsten verhogen, zodat aanhoudende hogere defensie-uitgaven de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar brengen.

(9) Op 30 april 2026 heeft Griekenland zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026 ([9]) ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester. Het jaarlijkse voortgangsverslag weerspiegelt ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Griekenland over de vooruitgang bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241.

(10) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 2,1 % en de GICP-inflatie 2,9 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 1,8 % en in 2027 met 1,6 %, bij een GICP-inflatie van 3,7 % in 2026 en 2,4 % in 2027.

(11) Volgens de door Eurostat verstrekte gegevens ([10]) is het overheidsoverschot van Griekenland gestegen van 1,3 % van het bbp in 2024 tot 1,7 % van het bbp in 2025, terwijl het primaire begrotingsoverschot van het land toenam van 4,8 % van het bbp in 2024 tot 4,9 % in 2025. De stijging van het overschot in 2025 is voornamelijk het gevolg van lagere rente-uitgaven en beperkte lopende uitgaven, naast hogere btw-inkomsten ondanks de uitvoering van expansieve maatregelen (0,6 % van het bbp), waaronder verlagingen van de socialezekerheidsbijdragen, hogere lonen in de overheidssector en gerichte steun aan huishoudens. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een overschot van 0,8 % van het bbp in 2026 en 0,6 % van het bbp in 2027. De daling van het overschot in 2026 is voornamelijk het gevolg van belastingverlagingen (inkomstenbelasting, onroerendgoedbelasting en btw), stijgingen van de pensioenen en de lonen in de overheidssector, alsook hogere defensie-uitgaven en tijdelijke energiesteunmaatregelen. De verdere daling van het overschot in 2027 is voornamelijk toe te schrijven aan het effect over een heel jaar van het expansieve begrotingspakket voor 2026, een verdere verlaging van de socialezekerheidsbijdragen en extra stijgingen van de lonen in de overheidssector.

(12) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers ([11]), die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 expansief, met 0,8 % van het bbp. De begrotingskoers zal naar verwachting expansief zijn, met 2,8 % van het bbp in 2026, en contractief, met 1,5 % van het bbp in 2027.

([7]) Mededeling van de Commissie, "Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact", Brussel, 19 maart 2025, C (2025) 2000 final.

([8]) Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 houdende toestemming voor Griekenland om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule), (PB C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([9]) De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

([11]) De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

(13) Volgens gegevens van Eurostat ([12]) is de overheidsschuld van Griekenland gedaald van 154,2 % van het bbp eind 2024 naar 146,1 % van het bbp eind 2025. De daling van de schuldquote in 2025 was voornamelijk toe te schrijven aan de nominale bbp-groei en het begrotingsoverschot. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal dalen tot 140,7 % eind 2026 en verder tot 134,4 % eind 2027.

(14) Volgens de door Eurostat verstrekte gegevens ([13]) bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Griekenland in 2025 2,4 % van het bbp, wat neerkomt op een stijging van 0,2 procentpunt van het bbp ten opzichte van het referentiejaar 2024. In de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie wordt ervan uitgegaan dat defensie-uitgaven in 2026 2,6 % van het bbp zullen bedragen, wat neerkomt op een stijging van 0,4 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2024 ([14]).

(15) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Griekenland budgettaire beleidsmaatregelen vastgesteld om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten ([15]). Deze maatregelen omvatten een mengeling van sociale overdrachten en prijsondersteuningsmaatregelen, met name een niet-gerichte dieselsubsidie (0,16 EUR per liter) en een gerichte tankpas van 50-60 EUR per voertuig voor april-mei 2026, alsook een gerichte subsidie op meststoffen voor landbouwers waarmee 15 % van de kosten voor de landbouwsector wordt gedekt voor de periode van april tot augustus 2026. Aanvullende steun omvat een eenmalige gerichte uitkering aan gezinnen met kinderen (150 EUR per kind) en compensatie voor veerdienstmaatschappijen om de vervoerskosten te beperken. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bedragen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 minder dan 0,2 % van het bbp. Indien deze maatregelen tot eind 2026 van kracht zouden blijven, zouden de begrotingskosten ervan volgens ramingen van de Commissie in 2026 0,6 % van het bbp bedragen.

(16) Volgens de berekeningen van de Commissie stegen de netto-uitgaven van Griekenland met 3,0 % in 2025 en met 2,8 % cumulatief in 2024 en 2025. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt onder de aanbevolen maximale groei. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, ligt het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven ook onder het aanbevolen maximale groeipercentage.

(17) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven in Griekenland naar verwachting toenemen met 7,3 % in 2026 en met 10,4 % cumulatief in 2024, 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, wat overeenkomt met een afwijking van 1,5 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt het verwachte cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven ook boven het aanbevolen maximale groeipercentage uit, met een afwijking van in totaal 0,2 % van het bbp. Op basis van de huidige ramingen van de defensie-uitgaven valt de verwachte afwijking echter binnen de door de nationale ontsnappingsclausule geboden flexibiliteitsmarge.

(18) De centralisatie en digitalisering van de belasting- en douanediensten zijn cruciaal geweest om de belastingnaleving te verbeteren, met de uitrol van digitale instrumenten en versterkte nalevingssystemen, ook als onderdeel van het herstel- en veerkrachtplan, en hebben bijgedragen tot een aanzienlijke vermindering van de btw-nalevingskloof. Om deze vooruitgang vast te houden, is het essentieel de investeringen, ook in de IT-systemen die met steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit zijn ontwikkeld, in stand te houden door voldoende middelen toe te wijzen voor systeemonderhoud en interne capaciteit. Tegelijkertijd kent het belastingstelsel nog steeds een groot aantal belastinguitgaven (1 236 in 2025) met aanzienlijke gevolgen voor de begroting, wat het belastingstelsel complexer maakt en gevolgen heeft voor de efficiëntie van de ontvangsten. Een systematische evaluatie van de belastinguitgaven zou de basis leggen voor de rationalisering ervan, waardoor de algehele transparantie van het belastingstelsel zou verbeteren en de houdbaarheid van de begroting zou worden ondersteund. Er zijn ook verdere inspanningen nodig op het gebied van de douaneadministratie. Hoewel de lopende centralisatie van de douaneadministratie de douane-inkomsten heeft verhoogd ondanks de lagere totale invoer, zou voltooiing van de centralisatie van de inspecties, versterking van de operationele capaciteit en uitbreiding van de infrastructuur op belangrijke plaatsen van binnenkomst, zoals de haven van Piraeus, de naleving en inning van belastingen verder verbeteren.

([12]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.
([13]) Eurostat, overheidsuitgaven door classificatie van overheidsfuncties (COFOG).
([14]) De NAVO-definitie van defensie-uitgaven verschilt van de COFOG-definitie van defensie-uitgaven. Bovendien kunnen er verschillen optreden als gevolg van het moment waarop de uitgaven worden geboekt, met name in het geval van militaire uitrusting, aangezien de NAVO-rapportage niet verloopt volgens de nationale boekhoudregels voor het moment van boeking.
([15]) Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

(19) Griekenland is maatregelen blijven nemen om zijn overheidsdiensten te moderniseren. Na een aanzienlijke aanpassing na 2010 zijn de omvang en de kosten van de overheidsdiensten in grote lijnen in overeenstemming met het EU-gemiddelde. De loonsom van de Griekse overheid is in 2025 grotendeels stabiel gebleven op 10,2 % van het bbp, iets onder het EU-gemiddelde (10,3 % van het bbp). Om dit vast te houden, is het essentieel dat de uniforme salaristabel wordt toegepast en tegelijkertijd de huidige personeelsniveaus worden gehandhaafd, ook voor tijdelijk personeel. Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen om de doeltreffendheid van de overheidsdiensten te verbeteren, waaronder de vaststelling van een kader voor meerlagige economische governance dat in 2023 is vastgesteld en dat de coördinatie tussen centrale, regionale en lokale besturen moet verbeteren, bijvoorbeeld op het gebied van waterbeheer en civiele bescherming. Verwacht wordt dat Griekenland zal beginnen met de toepassing van het governancekader zodra het een gecodificeerde wet heeft aangenomen waarbij alle verantwoordelijkheden van de regionale en lokale overheden worden samengebracht in één rechtskader, dat naar verwachting in 2026 zijn beslag zal krijgen.

(20) Er is vooruitgang geboekt bij het verminderen van niet-renderende leningen op de balansen van banken, maar de afwikkeling van de resterende NPL's, die op dit ogenblik grotendeels door kredietservicers worden beheerd, verloopt traag. Juridische belemmeringen, zoals de lange duur van de gerechtelijke beslechting van geschillen die voor en na openbare verkoop zijn ingesteld, leiden tot geringe belangstelling van derden en vergeefse openbare verkopen, waardoor liquidaties van zekerheden worden vertraagd. De bovengenoemde vertragingen in de liquidatieprocedures en de daaruit voortvloeiende ontmoediging van potentiële kopers om deel te nemen aan openbare verkopen ondermijnen de algehele efficiëntie van het kader voor schuldafwikkeling en verminderen ook de doeltreffende levering van onroerende goederen. De vertragingen maken de crisis op het gebied van betaalbare huisvesting ook erger, aangezien veel leegstaande woningen zijn verwikkeld in procedures met betrekking tot schuldinvordering. Onlangs vastgestelde procedurele maatregelen hebben tot doel de bovengenoemde problemen aan te pakken door de beslechting van geschillen die voor en na openbare verkoop zijn ingesteld te versnellen, zoals i) procedurele vereenvoudigingen, ii) maatregelen om de onevenredige concentratie van rechtszaken in verband met handhaving in stedelijke gebieden te voorkomen, en iii) een digitaal platform om doorslaggevende vooruitgang te boeken met betrekking tot zittingsdata in de verre toekomst; de doeltreffendheid daarvan kan echter nog niet worden vastgesteld.

(21) De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.

(22) De uitvoering van de cohesiebeleidsprogramma's, die steun uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Cohesiefonds (EU) omvatten, verloopt in Griekenland sneller dan het EU-gemiddelde, zowel wat betreft de selectie van projecten als de betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Griekenland onderneemt in het kader van zijn cohesiebeleidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Niettemin vergt de uitvoering op sommige gebieden mogelijk meer aandacht, zoals op gebieden die verband houden met innovatie, afvalbeheer, het openbaar vervoer in steden, spoorwegen en plaatsgebonden maatregelen om menselijk kapitaal buiten de hoofdstedelijke regio te behouden en de demografische achteruitgang in minder ontwikkelde regio's aan te pakken. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Griekenland in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeleidsfondsen heeft vastgesteld, met name de investeringen die verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie ([16]) zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.

(23) Griekenland wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met regelgevingslasten, belemmeringen voor toetreding tot product- en dienstenmarkten, versnippering van het onderzoeksbeleid, langdurige gerechtelijke procedures en onzekerheid als gevolg van het ontbreken van plannen waarin het landgebruik is vastgelegd, hoewel er onlangs op een aantal van deze gebieden beleidsmaatregelen zijn genomen.

([16]) Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

(24) Griekenland heeft zijn regelgevingskader verbeterd en digitale instrumenten ingevoerd om de interactie tussen bedrijven en overheid te stroomlijnen, bijvoorbeeld door de vergunningsprocedure voor de oprichting en exploitatie van bedrijven te vereenvoudigen en te digitaliseren. Griekse bedrijven beschouwen de verplichte naleving van bedrijfsregelgeving nog steeds als een grote belemmering voor investeringen, zoals blijkt uit enquêtes van de Europese Investeringsbank. Bij de afgifte van milieuvergunningen zijn nog steeds meerdere diensten betrokken en er worden inspanningen geleverd om de tijd die ermee gemoeid gaat te beperken. Een van de redenen hiervoor is dat het regelgevingskader nog niet is voltooid, aangezien nog niet alle secundaire handelingen zijn vastgesteld die een lichtere vergunningsprocedure mogelijk zouden maken in het geval van niet-substantiële wijzigingen. Ook zouden voldoende capaciteit en de volledige digitalisering van het elektronische milieuregister en de bijbehorende vergunningsprocedures voor alle betrokken diensten bijdragen tot een snellere afgifte van milieuvergunningen. Bovendien is het rechtskader voor concessieovereenkomsten aan de kust verouderd en belemmert het investeringen in bestaande en nieuwe infrastructuur. Met name infrastructuur voor industriële, winnings- en andere ondersteunende activiteiten zou gebaat zijn bij een afzonderlijk rechtskader, gezien de zeer complexe veiligheids- en milieueisen. In het algemeen zouden robuuste regelgevingseffectbeoordelingen een belangrijk instrument zijn om ongerechtvaardigde regeldruk in kaart te brengen en aan te pakken. De voltooiing van de kadastrale kartering en de integratie ervan in het kerninformatiesysteem van de overheid en de belastingdienst zal naar verwachting de administratieve lasten voor de particuliere sector, met inbegrip van landbouwers, verlichten.

(25) Voor professionele diensten, met name advocaten, architecten, bouwkundig ingenieurs en accountants, gelden strenge regels die van invloed zijn op de binnenlandse en grensoverschrijdende dienstverlening (met inbegrip van toegangsvereisten; beperkingen op multidisciplinaire praktijken en reclame; territoriale beperkingen; en, in sommige gevallen, vaste tariefregelingen). Deze professionele diensten kennen ook een lage “firm exit ratio” (verhouding tussen het aantal bedrijven en het aantal faillissementen). Evenzo blijft de regelgeving de handel binnen de EU beperken, met name wat betreft de toegang tot de detailhandel, zonering en vergunningsvereisten. De farmaceutische sector blijft onderworpen aan strenge vestigingsregels, waaronder beperkingen op het gebied van bevolkingsaantal en geografische spreiding. Ook in de vervoers- en telecommunicatiesector zijn de sectorspecifieke vestigingsregels restrictiever dan in de EU als geheel. Binnen de context van de eengemaakte markt stijgen de toegangs- en vestigingskosten voor buitenlandse investeerders en dienstverleners door frequente wijzigingen van de belastingregels, hoge nalevingskosten en regelgevingsbelemmeringen. Deze beperkingen worden met name gevoeld in de professionele dienstverlening en de detailhandel, en in de vervoers- en de netwerksector.

(26) Het onderzoeksbeleidsbeheer en de financieringsbronnen zijn nog steeds versnipperd over meerdere ministeries en overheidsinstanties in Griekenland, en de coördinatie tussen deze instanties is zwak. Wat de toegang tot financiering betreft, blijven durfkapitaalinvesteringen ver achter bij het EU-gemiddelde en lokale private equity, en staat de markt voor expansie-/durfkapitaal nog in de kinderschoenen. Dit is toe te schrijven aan een afhankelijkheid van door de staat gesteunde initiatieven in plaats van volwassen particuliere markten. Hoewel de toegang tot financiering in de beginfase grotendeels in overeenstemming is met die van andere EU-lidstaten, blijven er financieringsbeperkingen bestaan zodra start-ups het vroege stadium of de groeifase naderen. Hoewel de overheidssteun voor O&O in het bedrijfsleven is toegenomen, blijven de uitgaven van de particuliere sector bovendien nog steeds aanzienlijk achter bij het EU-gemiddelde. In de toekomst blijven het versterken van de governance van het onderzoeksbeleid en het veiligstellen van O&O-financiering op lange termijn cruciaal. De financiële beperkingen van Griekse bedrijven worden nog verergerd door betalingsachterstanden, met name in de overheidssector. Het aandeel kmo’s dat te kampen heeft met betalingsachterstanden van overheidsinstanties ligt ver boven het EU-gemiddelde (33 % tegenover 20 %).

(27) Het innovatiepotentieel van Griekenland wordt verder belemmerd door het nog steeds geringe gebruik van digitale technologieën door bedrijven, met name kmo’s. Ondanks de geboekte vooruitgang blijft de digitalisering van kmo’s sterk achter bij het EU-gemiddelde (55,95 % tegenover 71,39 % in 2025). Bedrijven lopen over het algemeen ook achter bij de invoering van belangrijke digitale technologieën, zoals artificiële intelligentie (AI), cloudcomputing en gegevensanalyse.

(28) Griekenland heeft verdere vooruitgang geboekt bij het verbeteren van de doeltreffendheid en efficiëntie van het rechtsstelsel, door het wetboek van burgerlijke rechtsvordering te wijzigen om het verloop van civiele en handelsrechtelijke processen in de eerste en de tweede graad en in het kader van de handhaving te verbeteren, en om gerechtelijke procedures te digitaliseren; alsook door nieuwe bevoegdheidsregelingen vast te stellen voor geschillen die voortvloeien uit procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten. Er is gewerkt aan een code voor mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting, die ook van toepassing zal zijn op de beslechting van geschillen in verband met overheidsopdrachten, maar de code moet nog worden bekrachtigd. Hoewel onlangs een aantal instrumenten voor digitale justitie is uitgerold, blijft de integratie van informatietechnologie in gerechtelijke procedures onvolledig, aangezien deze zich nog steeds beperkt tot een aantal rechtbanken en niet alle workflows bestrijkt. De duur van procedures voor civiele, strafrechtelijke en administratieve rechtbanken behoort nog steeds tot de hoogste in de EU, wat leidt tot aanzienlijke achterstanden, met name wat betreft de handhaving van contractuele en eigendomsrechten, de uitvoering van handhavingsprocedures en de beslechting van geschillen over overheidsopdrachten hoewel er vooruitgang is geboekt als gevolg van recente hervormingen. Bovendien is er ruimte voor verdere vooruitgang bij de herziening van het rechtskader inzake de organisatie van rechtbanken en de status van rechters.

(29) Thans valt slechts ongeveer 20 % van het Griekse grondgebied onder goedgekeurde lokale stedelijke plannen. Het gebrek aan welomschreven landgebruik heeft geleid tot onzekerheid over de toegestane economische activiteit en tot informele bouw, wat op zijn beurt heeft geleid tot onhoudbare druk op milieu en infrastructuur. Hoewel Griekenland aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt bij het opstellen van de stedelijke plannen via de herstel- en veerkrachtfaciliteit, moet de hervorming worden voltooid om investeringen te helpen versnellen.

(30) Ondanks het groeiende aandeel hernieuwbare energie in zijn totale elektriciteitsproductie blijft Griekenland sterk afhankelijk van fossiele brandstoffen. De groothandelsprijzen voor elektriciteit zijn volatiel, wat nog wordt verergerd door de geopolitieke ontwikkelingen. Dit geldt met name voor Griekenland, vanwege de grote afhankelijkheid van aardgas voor de opwekking van elektriciteit. Het herstel- en veerkrachtplan van Griekenland bevat verscheidene hervormingen en investeringen, onder meer om de opslag van elektriciteit te vergroten, die naar verwachting de decarbonisatie zullen versnellen. De productiecapaciteit voor hernieuwbare energie kan verder worden uitgebreid door offshore-windenergie toe te voegen, en de aanwijzing van gebieden is een essentiële stap om de ontwikkeling ervan te vergemakkelijken. Er zijn echter meer maatregelen nodig om de Griekse afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen en de elektriciteitsprijzen te verlagen, bijvoorbeeld door vraagrespons te bevorderen en de uitrol van slimme meters te versnellen, de interconnectie van eilanden te voltooien, verliezen van het distributienet te verminderen en factoren die bijdragen aan hogere elektriciteitskosten voor eindgebruikers aan te pakken.

(31) Griekenland handhaaft een aantal subsidies voor fossiele brandstoffen, zoals voor industrieel gebruik, en er is geen gedetailleerd tijdschema vastgesteld voor de uitfasering van deze subsidies voor 2030. Met name subsidies voor fossiele brandstoffen die er niet op gericht zijn de energiearmoede te verlichten noch de energiezekerheid vergroten, die het proces van elektrificatie in de weg staan en die niet essentieel zijn voor het industriële concurrentievermogen, moeten derhalve worden beschouwd als een prioriteit voor uitfasering. In Griekenland blijft de energiebelasting in sommige gevallen aardgas bevoordelen ten opzichte van elektriciteit, wat bijdraagt aan een gemengd prijssignaal gezien het toegenomen aandeel van hernieuwbare energiebronnen in de totale elektriciteitsproductie. De uiteindelijke energieprijzen voor fossiele brandstoffen zijn lager dan voor elektriciteit, waarbij Griekenland een van de EU-lidstaten is met het grootste verschil tussen de elektriciteitsprijs en de gasprijs. Bovendien is Griekenland nog steeds het EU-land waar de accijnzen op diesel bijzonder laag zijn in vergelijking met de accijnzen op benzine, hoewel diesel schadelijker is voor het milieu. Daarom zou een herijking van de energiebelastingen, in combinatie met de uitfasering van subsidies voor fossiele brandstoffen, sterkere stimulansen voor elektrificatie kunnen bieden. Tot slot zou een gerichter gebruik van inkomstenbronnen (bv. ETS) het mogelijk maken voldoende middelen toe te wijzen aan belangrijke steunregelingen (bv. de HEB-rekening) en het koolstofvrij maken van de industrie en de vervoerssector verder te bevorderen, wat op een eerlijke en inclusieve manier verder zou bijdragen tot de groene transitie van Griekenland.

(32) Hoewel Griekenland een van de oudste wagenparken in de EU heeft, is het stadsbuspark de afgelopen jaren aanzienlijk vernieuwd en is er een groot aantal elektrische bussen in bedrijf gesteld. Toch is de Griekse vervoerssector een van de grootste CO_2-uitstoters van het land. Griekenland zou baat hebben bij het opstellen van een alomvattende strategie, met een investeringsplan en hervormingen, om het koolstofvrij maken van de vervoerssector te bevorderen door het gebruik van elektrische vervoermiddelen uit te breiden en de capaciteit en de kwaliteit van het stedelijk openbaar vervoer te verbeteren. Voorts zal Griekenland, door de aangekondigde aanbestedingen voor interregionale en stedelijke busvervoersdiensten af te ronden, een veiliger en gunstiger klimaat scheppen om de modernisering en vergroening van zijn busvloot te bevorderen. De modernisering van busterminals in de belangrijkste steden ter bevordering van intermodaal vervoer zou ook een positieve bijdrage leveren. Voorts levert de vernieuwing van de Griekse passagiersvloot — ruim 80 % van de passagiersschepen is ouder dan twintig jaar en maakt geen gebruik van groene technologieën — aanzienlijke economische en milieuvoordelen op. In het kader van het Griekse herstel- en veerkrachtplan is er een masterplan voor de vernieuwing van de Griekse passagiersvloot ontwikkeld, dat als basis kan dienen voor beleidsbeslissingen over de modernisering van vaartuigen, haveninfrastructuur en financiering.

(33) Griekenland heeft zich voorgenomen zijn nationale spoorwegnet te moderniseren. De lopende door de herstel- en veerkrachtfaciliteit ondersteunde spoorweghervorming moet de Griekse spoorwegsector veiliger, efficiënter, beter geïntegreerd en moderner maken, en beter inspelen op de vraag van de klant, met bijzondere aandacht voor het vergroten van de capaciteit en het verhogen van de investeringen van de infrastructuurbeheerder. De uitrol van het Europees beheersysteem voor het spoorverkeer en de versterking van de operationele capaciteit van de Griekse regelgevende instantie voor de spoorwegen, onder meer door het tekort aan middelen aan te pakken, zijn essentieel om deze inspanningen te ondersteunen. Door een modern en efficiënt spoorwegsysteem te ontwikkelen, kan Griekenland profiteren van zijn strategische ligging als toegangspoort tussen Europa, het oostelijke Middellandse Zeegebied en het Zwarte Zeegebied, en een betrouwbaar, concurrerend en ecologisch duurzaam vervoerssysteem opzetten dat regionale ontwikkeling, cohesie, grensoverschrijdende connectiviteit en economische groei ondersteunt.

(34) Griekenland is bijzonder kwetsbaar voor klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, zoals intense droogten, overstromingen, natuurbranden en hittegolven. Door de toenemende frequentie en ernst van deze weersomstandigheden zijn dure werkzaamheden voor wederopbouw van de getroffen infrastructuur nodig, evenals het herstel van uitgestrekte bos- en landbouwgebieden. Op dit ogenblik ontbreekt het Griekenland aan een alomvattende strategie in combinatie met een duidelijke toewijzing van verantwoordelijkheden, ook voor de regionale en lokale overheden, om investeringen in klimaatadaptatie te plannen en uit te voeren. Door een systeem van bestuur op verschillende niveaus op te zetten en overwegingen inzake klimaatbestendigheid te integreren in overheidsdiensten en sleutelsectoren (bv. energie en vervoer), zou Griekenland een kader scheppen dat bevorderlijker is voor de duurzame en doeltreffende uitvoering van de vereiste klimaattoetsing van investeringen in sleutelinfrastructuur in het hele land, waaronder kust- en eilandregio's. Daartoe zou prioriteit moeten worden gegeven aan risicogebaseerde planning en mobilisering van adequate publieke en particuliere investeringen, met name in sectoren waar klimaatkwetsbaarheden nog onvoldoende worden aangepakt, waaronder vervoer en van mariene gebieden afhankelijke sectoren, die aan aanzienlijke klimaatrisico's worden blootgesteld. Verder zou het nuttig zijn voor Griekenland om een gestructureerde benadering voor de financiering van risico's op rampen te hanteren en verdere beleidsmaatregelen te nemen om de dekkingsgraad van particuliere verzekeringen te vergroten, hoofdzakelijk door een nationale strategie inzake particuliere verzekeringen voor natuurrampen vast te stellen en te implementeren. De particuliere verzekeringsdekking blijft een van de laagste in de EU en de verschillen tussen de regio Attica en andere regio's zijn groot, ondanks de maatregelen die de afgelopen paar jaar zijn genomen en die naar verwachting gevolgen zullen hebben op middellange tot lange termijn.

(35) Griekenland is een van de landen in de EU met de grootste waterstress, waarbij de landbouw met meer dan 80 % van het totale waterverbruik de belangrijkste verbruiker van watervoorraden is. De watervoorziening van het land staat onder aanzienlijke druk en de situatie wordt verergerd door langdurige droogten en extreme regenval, terwijl er geen adequaat raamwerk is voor het opvangen en opslaan van oppervlakte- en regenwater en het hergebruik van behandeld afvalwater beperkt blijft. In het kader van zijn herstel- en veerkrachtplan heeft Griekenland een nieuwe nationale waterstrategie ontwikkeld voor het efficiënte en duurzame gebruik van watervoorraden en een proefinitiatief ingevoerd voor de reorganisatie van grote aanbieders van waterdiensten. De uitvoering van deze strategie is, naast investeringen in duurzaam waterbeheer en duurzame waterinfrastructuur, cruciaal voor de aanleg en het onderhoud van veerkrachtige infrastructuur en de bevordering van een efficiënt gebruik van de watervoorraden. In het kader van de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid heeft Griekenland de toewijzingen voor waterinvesteringen verhoogd. Initiatieven ter bevordering van circulair waterbeheer en vraagbeheer, alsook inspanningen om het publiek bewuster te maken van de waarde en veiligheid van adequaat behandeld afvalwater, kunnen helpen waterschaarste te verminderen en de algehele efficiëntie van duurzaam waterbeheer te verbeteren.

(36) Griekenland staat voor uitdagingen op het gebied van afvalbeheer. Ondanks de invoering van een stortbelasting in 2022 en inspanningen om installaties voor afvalbeheer te implementeren wordt ongeveer 80 % van het stedelijk afval nog steeds gestort. Het gebrek aan adequate recyclinginrichtingen en de beperkte vooruitgang bij het verhogen van de recyclingniveaus, die nog steeds slechts 17,4 % bedragen in vergelijking met 48 % in de EU, tonen aan dat er behoefte is aan een meer alomvattende en geïntegreerde aanpak van het afvalbeheer. Om deze uitdagingen aan te pakken, is het essentieel de regionale afvalbeheerplannen te actualiseren, in overeenstemming met de vereisten van de kaderrichtlijn afvalstoffen, en te investeren in infrastructuur voor het beheer van vast afval. Dit omvat de vaststelling van gedifferentieerde tarieven, de tijdige handhaving van programma's voor gescheiden inzameling en de versterking van de capaciteit van regionale instanties voor het beheer van vast afval, met name op eilanden waar de capaciteitsbeperkingen tijdens toeristische piekperioden worden verergerd. Door deze stappen te nemen, kan Griekenland zijn afhankelijkheid ten aanzien van stortplaatsen verminderen, de recyclingniveaus verhogen en doeltreffendere afvalbeheerpraktijken bevorderen.

(37) Griekenland heeft de afgelopen jaren sterke prestaties inzake werkgelegenheid laten zien, waardoor de kloof met het EU-gemiddelde kleiner is geworden. De lage arbeidsmarktparticipatie van vrouwen leidt echter tot een arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen die bijna dubbel zo groot is als het EU-gemiddelde. Ondanks verbeteringen is er in Griekenland ook nog steeds een aanzienlijk aandeel jongeren dat werkloos is en geen onderwijs of opleiding volgt (13,6 % in 2025) en zijn er kwetsbare groepen, zoals personen met een handicap of Roma, die moeilijkheden ervaren bij het betreden van de arbeidsmarkt. Het verder aanmoedigen van flexibele werkregelingen en de uitbreiding van diensten voor kinderopvang en langdurige zorg kunnen de basis leggen voor een hoger percentage werkenden, met name jongeren, vrouwen en kwetsbare groepen, alsook de kwaliteit van de werkgelegenheid verbeteren. Het blijft ook cruciaal een actief arbeidsmarktbeleid te versterken en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden aan te pakken door betere afstemming van de onderwijs- en opleidingsstelsels op de behoeften van de arbeidsmarkt en door verbetering van de coördinatie, doeltreffendheid en resultaten van programma's voor volwasseneneducatie. Hoewel er strategische kaders worden ingevoerd en er een aantal maatregelen lopende zijn, loopt een groot percentage van de bevolking een risico op armoede en ligt de doeltreffendheid van de sociale overdrachten, die de afgelopen jaren bovendien ook nog eens sterk is uitgehold, onder het EU-gemiddelde. Onvervulde behoeften aan medische zorg, het geringe aanbod van langdurige zorg, hoge kosten voor huisvesting en de deprivatiepercentages wijzen erop dat er behoefte is aan een robuust systeem voor sociale bescherming en verdere beleidsmaatregelen. De beschikbaarheid van sociale en basisdiensten blijft beperkt, wat ten koste gaat van gemarginaliseerde en afgelegen gemeenschappen.

(38) Naast de economische en sociale uitdagingen die in het herstel- en veerkrachtplan en andere EU-fondsen aan bod komen, wordt Griekenland geconfronteerd met een aantal bijkomende uitdagingen in verband met onderwijs. De deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang vanaf de leeftijd van drie jaar tot de beginleeftijd van het verplicht onderwijs op basisniveau blijft laag. In 2019 (de meest recente Eurostat-gegevens voor Griekenland) was Griekenland als laatste gerangschikt van de EU-lidstaten wat het inschrijvingspercentage betreft, terwijl de vooruitgang moeilijk kan worden gemonitord wegens het gebrek aan meer recente gegevens. Deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang op jongere leeftijd blijft eveneens laag. In 2024 ging 28,8 % van de Griekse kinderen jonger dan drie jaar naar voor- en vroegschoolse educatie en opvang (39,3 % voor de EU). Het percentage is met name laag voor kinderen die het risico lopen op armoede en sociale uitsluiting. Griekenland wordt verzocht om het inschrijvingspercentage van kinderen jonger dan drie jaar te doen stijgen om te voldoen aan de herziene Barcelona-doelstelling van 42,8 % in 2030.

(39) Volgens het meest recente "Programme for International Student Assessment" van de OESO in 2022 beschikt een groot percentage van de Griekse leerlingen van 15 jaar niet over de minimale basisvaardigheden. De percentages voor ondermaatse prestaties behoren tot de hoogste in de EU en zijn sinds 2018 in alle sociaal-economische groepen toegenomen, wat aantoont dat er structurele uitdagingen bestaan met betrekking tot kwaliteit en gelijkheid in het onderwijsstelsel. Die uitdagingen die de Griekse onderwijsresultaten ondermijnen, kunnen in verband worden gebracht met lage financiering voor onderwijsbeleid, een beperkte mate van autonomie voor scholen, verouderde beoordelingsmethoden voor leerlingen en moeilijkheden bij het toepassen van competentiegerichte en speciale onderwijsmethoden voor leerlingen met een handicap en bijzondere onderwijsbehoeften. Leerkrachten hebben nog steeds beperkte mogelijkheden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied, wat, in combinatie met het ontbreken van een evaluatiecultuur voor leerkrachten, de kwaliteit van het onderwijs verder onder druk zet.

(40) De deelname van volwassenen aan opleidingen ligt met 16,6 % in 2022 veel lager dan het EU-gemiddelde en blijft sterk achter bij de Griekse doelstelling van 40 % in 2030. Gezien de beperkte doeltreffendheid van de mechanismen voor de prognose van vaardigheden, blijven er, ondanks wat recente verbeteringen, discrepanties bestaan tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden. De lage prestaties van het systeem voor beroepsonderwijs en -opleiding ondermijnen de inspanningen om de kloof op het gebied van de behoefte aan vaardigheden op de arbeidsmarkt te dichten, hoewel lopende hervormingen en initiatieven proberen het probleem op te lossen. Ondanks de groeiende vraag is het percentage ICT-specialisten van de totale werkgelegenheid met 2,5 % het laagste in de EU. Verder bedraagt het totale aandeel volwassenen met digitale "basisvaardigheden" of "meer dan basisvaardigheden" 50,96 % in 2025, 10 procentpunt onder het EU-gemiddelde. Het aanpakken van deze uitdagingen zou ook bijdragen tot de ondersteuning van opwaartse sociale convergentie, in overeenstemming met de tweede landenanalyse van de diensten van de Commissie van het kader voor sociale convergentie ([17]).

(41) De huizenprijzen zijn sinds 2019 in een rap tempo gestegen als gevolg van de sterke vraag en de geringe bouwactiviteit. De binnenlandse vraag trok in de periode na de pandemie aan en is sterk gebleven. De buitenlandse vraag — die werd gestimuleerd door het gouden visumprogramma en investeringsmogelijkheden in het toerisme — is in 2025 enigszins afgenomen. Het woningaanbod wordt beperkt door jaren van achterblijvende investeringen in huisvesting, die in vergelijking met de EU laag blijven, ondanks de recente opleving van de bouwactiviteit. De stijging van de huizenprijzen en de huurprijzen overtrof de inkomensgroei, waardoor de betaalbaarheid van huisvesting is verslechterd, wat een groot deel van de bevolking treft. Als onderdeel van het Griekse herstel- en veerkrachtplan wordt momenteel gewerkt aan de nationale huisvestingsstrategie en het uitwisselingsprogramma voor openbaar onroerend goed ("Kinoniki Antiparochi") om ontwikkelaars uit de particuliere sector stimulansen te bieden om te investeren in betaalbare en sociale huisvesting.

(42) Via zijn herstel- en veerkrachtplan heeft Griekenland geïnvesteerd in de overgang naar een stelsel van eerstelijnszorg. Voortbouwend op deze inspanningen moet de toegang tot hoogwaardige en betaalbare gezondheidszorg verder worden bevorderd en moeten de door de bevolking gemelde grote onvervulde behoeften aan gezondheidszorg worden teruggedrongen. Dit omvat het waarborgen van de uitvoering van de hervorming van de huisartsenzorg en het doorverwijzingssysteem en het aanpakken van de tekorten aan verpleegkundigen en huisartsen, alsook van de bijbehorende geografische onevenwichtigheden, die een belangrijke uitdaging blijven en de toegang tot zorg belemmeren. In verband hiermee meldt Griekenland nog steeds een van de hoogste aandelen van eigen bijdragen in de EU. Om dit probleem aan te pakken, is het van vitaal belang de hoogte van de eigen bijdragen voor gezondheidszorg te herzien en tandheelkundige zorg openbaar te maken. Gezien de investeringen van Griekenland in de digitale transformatie van de gezondheidszorg zullen verdere inspanningen om de digitale geletterdheid op het gebied van gezondheidszorg te vergroten, de invoering van e-gezondheidsinstrumenten en -diensten helpen versnellen. In de toekomst is het beschikbaar stellen en benutten van hoogwaardige gegevens uit de hele sector cruciaal voor de ontwikkeling van beleid met een grote impact om uitdagingen in het gezondheidszorgstelsel aan te pakken.

([17]) SWD(2026) 122 final — Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF).

(43) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen tot de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad in 2026 de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling van 2026 over het economisch beleid van de eurozone. Voor Griekenland draagt aanbeveling 1 bij tot de uitvoering van de eerste, tweede, derde en veertiende aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 2 tot de uitvoering van de vierde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 3 tot de uitvoering van de zevende, achtste en negende aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 4 tot de uitvoering van de zevende aanbeveling over de eurozone en aanbeveling 5 tot de uitvoering van de vijfde aanbeveling over de eurozone.

(44) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Griekenland gerichte landspecifieke aanbevelingen voor 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie,

BEVEELT AAN dat Griekenland in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Blijven voldoen aan de door de Raad op 21 januari 2025 aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven, en tegelijkertijd gebruikmaken van de flexibiliteit in het kader van de door de Raad geactiveerde nationale ontsnappingsclausule. De algehele uitgaven en gereedheid op het gebied van defensie en veiligheid verhogen, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiënte besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU. Inspanningen blijven leveren om de belastingnaleving te verbeteren, onder meer door de douane-en belastinginspecties verder te centraliseren en digitaliseren en de transparantie van het belastingstelsel te verbeteren door belastinguitgaven te evalueren en te rationaliseren. De doeltreffendheid en doelmatigheid van de overheidsdiensten verbeteren door het kader voor meerlagige governance volledig uit te voeren. Streven naar verdere vermindering van de door banken en kredietverleners aangehouden voorraad niet-renderende leningen door de gerechtelijke procedures in verband met liquidaties te versnellen.

2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeleidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten en de flexibiliteit die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie van het kader voor het cohesiebeleid.

3. De regelgeving vereenvoudigen en administratieve processen stroomlijnen en digitaliseren. De regelgevingskaders voor milieuvergunningen en concessieovereenkomsten aan de kust voltooien. De hoge toetredingsdrempels voor de uitoefening van professionele diensten en de vestiging van bedrijven wegnemen. De governance van het nationaal systeem voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie verbeteren door de versnippering van het onderzoeksbeleidsbeheer en van de financiering te verminderen. De toegang tot financiering voor start-ups en scale-ups vergemakkelijken, onder meer door lokale private equity en durfkapitaal te ontwikkelen. De digitalisering van bedrijven, met name kmo's, bevorderen. De inspanningen voortzetten om gerechtelijke procedures te stroomlijnen en de duur ervan te verkorten door civiele procedures en procedures voor overheidsopdrachten te versnellen. De hervorming van de stadsplanning voltooien door de inwerkingtreding van stedelijke plannen die het hele grondgebied bestrijken.

4. Betaalbare elektriciteit bevorderen door flexibiliteitsoplossingen te ontwikkelen, de interconnecties van eilanden te voltooien, de kwaliteit en capaciteit van het distributienet te verbeteren en de productie van hernieuwbare energie verder uit te breiden, onder meer met behulp van offshore-windcapaciteit. De energiebelastingen herijken om de elektrificatie te stimuleren en concrete stappen zetten om subsidies voor fossiele brandstoffen uit te faseren, vooral in de industriesector. Het koolstofvrij maken van de vervoerssector versnellen, de hervorming van het busvervoer voltooien en het nationale spoorwegsysteem uitbreiden en moderniseren, onder meer door het Europees beheersysteem voor het spoorverkeer uit te rollen. De klimaatbestendigheid versterken door sleutelinfrastructuur klimaatbestendig te maken en maatregelen treffen om de particuliere verzekeringsdekking tegen schade als gevolg van natuurrampen te vergroten, onder meer door vaststelling van de nationale strategie. Het waterbeheer en de waterinfrastructuur verbeteren. De afvalbeheerplannen actualiseren en het beheer van vast afval verbeteren, ook op regionaal niveau en op de eilanden.

5. De arbeidsparticipatie van vrouwen, jongeren en kwetsbare groepen verhogen en de kwaliteit van banen verbeteren door de inspanningen op te voeren op het gebied van flexibele werkregelingen en uitbreiding van formele voor- en vroegschoolse educatie en opvang en langdurige zorg. De onderwijsresultaten verbeteren door de opleiding en evaluatie van leerkrachten en de autonomie van scholen uit te breiden. Doorgaan met het stroomlijnen van sociale uitkeringen en het verbeteren van de toegang tot diensten. Het aanbod van betaalbare en sociale huisvesting uitbreiden, onder meer door middel van een nieuwe bouwwet. De toegang tot hoogwaardige en betaalbare gezondheidszorg bevorderen door de eerstelijnsgezondheidszorg te versterken, tekorten en geografische onevenwichtigheden ten aanzien van verpleegkundigen en artsen aan te pakken en eigen bijdragen te verminderen.

Gedaan te Brussel, 10 juli 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

S. HARRIS